

Spis treści

Wprowadzenie do wydania drugiego	9
Rozdział 1. Osoba	13
1.1. Osoba — spełniający się podmiot	13
1.2. Pragnienia — potrzeby — dążenia	15
1.2.1. Dążenia jako spełnianie potrzeb	16
1.2.2. Dążenie i przyjemność	18
1.3. Sens poznawania siebie	20
1.3.1. Ludzi poznajemy poprzez siebie	20
1.3.2. Projekcja siebie	21
1.3.3. Wypieranie niechcianego	22
1.3.4. „Koło fortuny”	25
Rozdział 2. Dążenia i motywy	27
2.1. Pytanie o czynności	27
2.2. Różnorodność przyczyn postępowania	29
2.3. Za dużo tych motywów	31
2.4. Afekt i samokontrola	32
2.5. Definicja motywu	35
2.6. Racjonalizacja	35
Rozdział 3. Motywy ochronne	37
3.1. Rola motywu ochronnego	37
3.2. Warunki powstania motywu ochronnego	39
3.3. Wewnętrzna sprzeczność motywu ochronnego	42
3.4. Nadstabilność programu w motywie ochronnym	44
3.5. Doraźność motywów ochronnych	47
3.6. Dalekie i bliskie zadania	48

Rozdział 4. Kultura i potrzeby	50
4.1. Dążenia i kultura	50
4.2. Dwa tysiące trzysta lat wstecz	56
4.3. Dwa źródła problematyki potrzeb	58
4.4. Listy potrzeb powszechnych	61
4.5. Henry A. Murray i jego koncepcja „potrzeba-osobowość”	62
4.6. Abraham Maslow i hierarchiczna teoria potrzeb	64
4.7. Dostosowawcza koncepcja potrzeb Kurta Goldsteina	70
4.8. Alfred Adler — dążenie do mocy i interes społeczny	72
4.9. Carl Rogers — tendencja samoaktualizacyjna i potrzeba pozytywnego odniesienia	75
Rozdział 5. Potrzeby — podstawy teoretyczne	78
5.1. Właściwość — pragnienie — popęd	78
5.2. Motywacja tła	85
5.3. Normalność i definicja potrzeby	89
5.4. Kategoryzacja potrzeb	96
Rozdział 6. Potrzeby fizjologiczne	98
6.1. Organizm i środowisko	98
6.2. Środowisko i społeczeństwo	99
6.3. Równowaga wewnętrzna i zewnętrzna	102
6.4. Potrzeba optymalnej temperatury	104
6.5. Potrzeba tlenu	105
6.6. Potrzeba snu	108
6.7. Potrzeba bodźców zmysłowych i przetwarzania informacji	109
6.8. Potrzeba pokarmowa	113
6.8.1. Potrzeba pokarmowa jako model potrzeby	113
6.8.2. Głód i deficyty pokarmowe	113
6.8.3. Głód i zmiany osobowości	117
6.8.4. Uwagi końcowe o potrzebie pokarmowej	127
Rozdział 7. Potrzeba seksualna	130
7.1. Potrzeba seksualna czy potrzeba zachowania gatunku?	130

7.2. Właściwości potrzeby seksualnej	135
7.2.1. Seks i erotyzm	135
7.2.2. Zakres zachowań seksualnych	140
7.2.3. Naturalność seksu	143
7.2.4. Argumenty ewolucyjne	146
7.2.5. Dobór wewnątrzgatunkowy i wątpliwości dotyczące swobody seksualnej	147
7.3. Definicja potrzeby seksualnej	150
7.4. Podstawowe warunki zaspokojenia potrzeby seksualnej	151
7.4.1. Dwa odrębne mechanizmy fizjologiczne potrzeby seksualnej	151
7.4.2. Dwa odrębne mechanizmy aktu płciowego	154
7.5. Seks jest integralnym składnikiem osobowości	156
7.6. Zasada wielu kluczy do jednego zamka	157
7.7. Koncepcja sublimacji	160
7.8. Doświadczenie szczytowe i sublimacja	166
Rozdział 8. Potrzeby poznawania	169
8.1. Trzy rodzaje powszechnych potrzeb orientacyjnych	169
8.2. Dwa rodzaje potrzeb poznawczych	171
8.3. Wiedza nabyta i wiedza własna	184
8.4. Wszyscy jesteśmy uczonymi	185
8.5. Podstawy dynamiczne potrzeb poznawczych	193
Rozdział 9. Potrzeba kontaktu emocjonalnego	198
9.1. Orientacja emocjonalna	198
9.2. Koncepcja „popędu stadnego” Jana Mazurkiewicza	199
9.3. Pojęcie kontaktu emocjonalnego	202
9.4. Kontakt emocjonalny i potrzeba poznawcza	208
9.5. Dynamika potrzeby kontaktu emocjonalnego	211
9.6. Fazy rozwoju potrzeby kontaktu emocjonalnego	221
9.6.1. Faza 1	221
9.6.2. Faza 2	221
9.6.3. Faza 3	223
9.6.4. Faza 4	224
9.7. Kompleks Kopciuszka i kompleks różnicy	227
9.8. Podsumowanie problemu potrzeby kontaktu emocjonalnego	230

Rozdział 10. Potrzeba sensu życia	232
10.1. Skąd tu pojawił się problem sensu życia?	232
10.2. Trzy rodzaje nerwic egzystencjalnych	237
10.3. Ogólne rozważania nad pojęciem sensu życia	244
10.4. Niektóre poglądy na to, czym jest sens życia	257
10.5. Ograniczona, ale ważna rola nadanego i własnego sensu życia	264
10.6. Sens życia w warunkach zsyłki syberyjskiej	268
10.6.1. Uwagi ogólne	268
10.6.2. Matki na zsyłce	272
10.6.3. Trzy przesłanki nadziei	273
10.6.4. Śmierć osobowości	275
10.6.5. Nerwice	276
10.6.6. Mechanizmy obrony psychicznej	278
10.7. Rewolucja podmiotów i pokusy uprzedmiotowienia	282
10.8. Kształtowanie się potrzeby sensu życia	292
10.8.1. Ekstrapsychizacja i intrapsychizacja	292
10.8.2. Nastawienie ekstrospekcyjne i introspekcyjne	293
10.8.3. Dynamizmy poznawania	294
10.8.4. Odkrycie pytania o sens	295
10.8.5. Identyfikacja	296
10.8.6. Zmagania o przejście do fazy kosmicznej sensu życia	301
10.8.7. Faza dojrzałej potrzeby sensu życia	310
Rozdział 11. Deterioracja a adaptacja twórcza	316
Rozdział 12. Potrzeba dystansu psychicznego	
12.1. Nowe warunki usytuowania sensu życia	320
12.2. Ja intencjonalne i Ja przedmiotowe	323
12.3. Spełnienie potrzeby dystansu warunkiem wolności psychicznej	330
Uwagi końcowe	332
Bibliografia	334
Indeks nazwisk	343